

<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2023-6-4>

УДК 332:330.332:342.5(477)

JEL G18, G23, H83

І. З. Сторонянська

доктор економічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: istoron@i.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0237-1409>

І. Р. Тимечко

доктор економічних наук, старший науковий співробітник відділу регіональної фінансової політики ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: tytmi@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7022-9412>

О. Ю. Нестор

кандидат економічних наук, науковий співробітник відділу регіональної фінансової політики ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України», м. Львів
e-mail: olhanestor@gmail.com

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-5204-4828>

СУБ'ЄКТНИЙ ВИМІР ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Наголошено, що інвестиційна політика справлятиме значний вплив на економічне відновлення України після завданих російсько-українською війною руйнувань. Описано суб'єктний вимір державної інвестиційної політики в Україні та з'ясовано коло державних інституцій, відповідальних за формування державної інвестиційної політики, окреслено межі їхніх повноважень. Суб'єктами інвестиційної політики на загальнодержавному рівні є низка відомств та установ, підпорядкованих Президентові України, Верховній Раді України як законодавчій, а Кабінету Міністрів України – як виконавчій гілці влади. На регіональному рівні суб'єктами інвестиційної політики є установи, що за ієрархією підпорядковуються державним органам влади. Локальний (місцевий) рівень суб'єктів інвестиційної політики представлений органами місцевого самоврядування. Підкреслено, що важливою є потреба вибудовувати зв'язки між суб'єктами державної інвестиційної політики у форматі трикутника «держава – бізнес – громадянське суспільство» для налагодження діалогу й зміцнення довіри. Водночас важливою є співпраця між гілками влади та окремими відомствами, узгодженість і чітка координація їхніх дій, що може вимагати удосконалення чинного законодавства, розширення чи скорочення повноважень окремих інституцій.

Ключові слова: інвестиційна політика, інвестиції, суб'єкти інвестиційної політики, державна політика, економічне зростання.

Storonyanska I. Z., Tymechko I. R., Nestor O. Yu. THE SUBJECTIVE DIMENSION OF STATE INVESTMENT POLICY IN UKRAINE

Investment policy as an important area of public policy will have a significant impact on Ukraine's economic recovery after the destruction caused by the Russian-Ukrainian war. The article describes the subjective dimension of the public investment policy in Ukraine, in particular, it identifies the range of state institutions responsible for developing the public investment policy and outlines the limits of their powers. Investment policy entities at the national level include a number of agencies and institutions subordinated to the President of Ukraine, the Verhovna Rada of Ukraine as the legislative branch and the Cabinet of Ministers of Ukraine as the executive branch. The Verhovna Rada of Ukraine approves the volume of public investments made at the expense of the state budget as part of the main directions of economic and social development of the state. The Cabinet of Ministers of Ukraine ensures the implementation of the investment policy and this is one of its main tasks. The Ministry of Economy of Ukraine is the main body in the system of central executive authorities that ensures the development and implementation of the public investment policy in the real sector of the economy. At the regional level, investment policy entities include institutions that are hierarchically subordinated to state authorities, in particular, oblast councils, oblast state administrations, and territorial offices of central executive authorities. The executive power in the districts is exercised by the district administrations, and legislative power, respectively, by district councils. The local level of investment policy entities is represented by local governments. Authors focus on the peculiarities of investment policy implementation under martial law by military administrations since the beginning of the Russian-Ukrainian war. The spectrum of public investment policy entities in Ukraine described in the article is represented mainly by state institutions and their subordinate agencies. The article notes that investment policy entities include not only public authorities that develop and/or implement such a policy, but also private investors who contribute their funds,

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

investment funds, business associations, and public representatives. Consideration of their interests is also crucial. The article emphasizes that it is essential to build links between public investment policy entities in the format of the triangle “state” – “business” – “civil society” to establish a dialogue and build trust, since it is necessary to focus primarily on domestic investments that the private sector is able to make. Without honest dialogue, trust, and resolution of existing problems, it is very difficult to convince businesses to invest and increase investment. Meanwhile, cooperation between the branches of government and individual agencies, coherence, and clear coordination of their actions are important, which may require improvement of existing legislation, expansion of the powers of individual institutions, or, instead, their reduction.

Keywords: investment policy, investment, investment policy entities, public policy, economic growth.

Постановка проблеми. Інвестиційна політика є важливою сферою державної політики, що прямо впливає на економічне зростання держави та її розвиток, а в контексті руйнувань, завданих інфраструктурі під час російсько-української війни, справлятиме значний вплив на економічне відновлення України. Тож важливо окреслити коло суб'єктів інвестиційної політики держави, а також проаналізувати повноваження державних інституцій, відповідальних за її формування.

Аналіз останніх досліджень. Окремі питання суб'єктного виміру державної інвестиційної політики в Україні досліджували вітчизняні вчені. Зокрема, М. М. Бліхар висвітлює теоретичні питання суб'єктів фінансового права та фінансово інвестиційних правовідносин [1]. Л. А. Квятковська та В. А. Таловер у своєму науковому дослідженні окреслили структурні елементи, які визначають особливості формування державної інвестиційної політики [2]. О. В. Нечипорук досліджено інструментарій формування інвестиційної політики [3]. Ю. О. Світлична

проаналізувала суб'єктів формування та реалізації інвестиційної політики в Україні станом на 2017 р., який, однак, потребує доповнення [4]. І. Ю. Штулер і В. В. Сержанов дослідили державну політику залучення інвестицій у стратегії розвитку національних економік [5]. Утім, зазначене питання потребує детальнішого висвітлення, оскільки коло суб'єктів державної інвестиційної політики є досить широким, тому потрібно проаналізувати їхні повноваження в частині інвестиційної політики.

Метою статті є аналіз суб'єктного виміру державної інвестиційної політики в Україні, зокрема з'ясування кола державних інституцій, відповідальних за формування державної інвестиційної політики, та окреслення меж їхніх повноважень.

Основні результати дослідження. Суб'єкти державної інвестиційної політики в Україні представлені на трьох рівнях – загальнодержавному, регіональному та місцевому (локальному) (рис. 1).

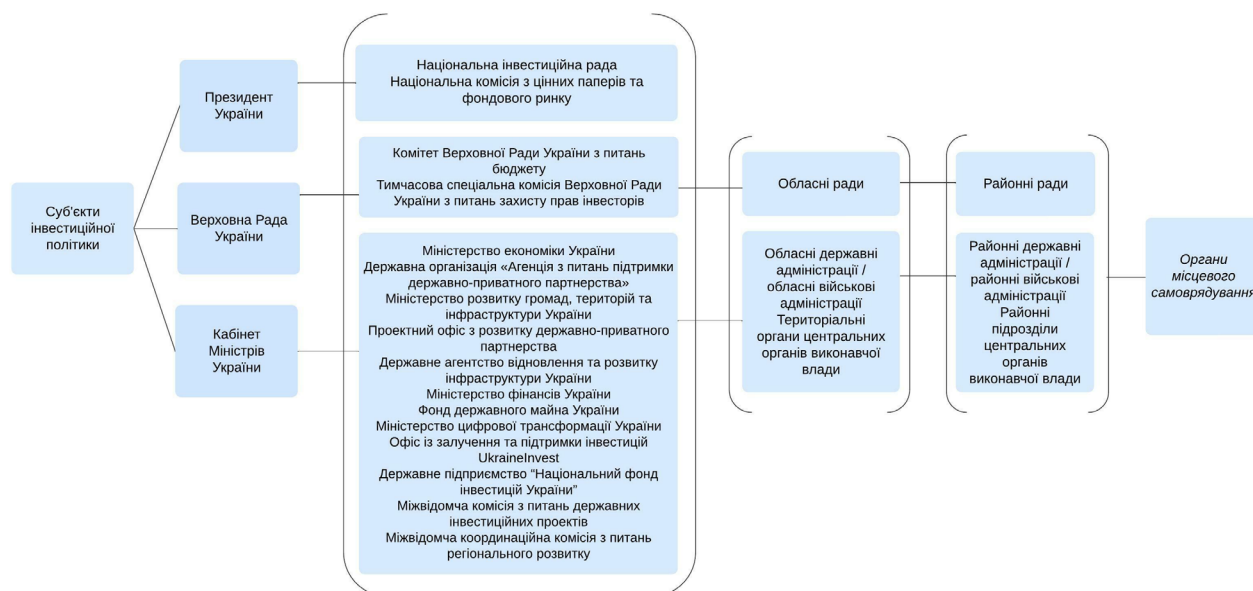

Рис. 1. Ієрархічні рівні суб'єктів державної інвестиційної політики в Україні – органів влади

Джерело: розроблено авторками.

Суб'єктами інвестиційної політики на загальнодержавному рівні є низка відомств та установ, підпорядкованих Президентові України, Верховній Раді України як законодавчій гілці влади та Кабінету

Міністрів України – як виконавчій гілці влади. Розглянемо детальніше сферу їхніх повноважень.

Президент України є головою Національної інвестиційної ради, консультативно-дорадчого органу

при Президентові України. Згідно з Положенням про Національну інвестиційну раду, затвердженим Указом Президента України від 29.08.2016 р. № 365/2016 [6], її основними завданнями є:

а) сприяння формуванню основних напрямів державної політики щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні;

б) розроблення пропозицій щодо стимулювання та розвитку інвестиційної діяльності в Україні, формування привабливого інвестиційного іміджу України та стратегічних напрямів розвитку інвестиційного потенціалу України;

в) вивчення й аналіз: ініціатив і потенційних пропозицій щодо інвестиційних проєктів, практики взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності з державними органами, а також проблем, які перешкоджають інвестуванню в економіку України, підготовка пропозицій щодо шляхів їх вирішення;

г) участь в опрацюванні проєктів актів законодавства з питань інвестиційної діяльності.

Президентові України також підпорядковується Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Її повноваження в контексті інвестиційної політики переважно окреслюються ринками капіталу, фінансовими інструментами, інвестиційним консультуванням і спільним інвестуванням. Відповідно до статті 7 Закону України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розробляє і затверджує нормативно-правові акти з питань, що належать до її компетенції, обов'язкові до виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками ринку цінних паперів, їх об'єднаннями, контролює їх виконання [7].

Верховна Рада України як законодавчий орган затверджує у складі основних напрямів економічного і соціального розвитку держави обсяги державних інвестицій, здійснюваних коштом державного бюджету [8, ст. 13].

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету погоджує розподіл коштів державного фонду регіонального розвитку за адміністративно-територіальними одиницями, інвестиційними програмами та проєктами регіонального розвитку, що затверджується Кабінетом Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності законом про Державний бюджет України [9].

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів:

– готує та подає на розгляд до Верховної Ради України законодавчі ініціативи щодо захисту прав інвесторів, забезпечення рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форми власності, а також ефективного інвестування в економіку України, розвитку міжнародного економічного співробітництва та інтеграції;

– визначає пріоритетні напрями вдосконалення законодавства щодо створення умов для інвестиційної діяльності;

– забезпечує захист прав інвесторів (бізнесу);

– здійснює парламентську співпрацю з бізнес-асоціаціями та профільними структурами для сприяння створенню безперешкодних умов для залучення інвестицій;

– збирає та аналізує в межах повноважень інформацію для проведення парламентських слухань щодо випадків порушення прав бізнесу судовою владою, органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади України, зокрема правоохоронними органами, порушень прав інвесторів шляхом зловживань положеннями чинного законодавства України [10].

У статті 116 Конституції України та п. 1 статті 2 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» зазначено, що Кабмін забезпечує проведення інвестиційної політики, і це є одним з основних його завдань [11; 12].

Крім того, Кабінет Міністрів України:

– встановлює порядок проведення державної експертизи інвестиційних проєктів (стаття 15 Закону України «Про інвестиційну діяльність») [8];

– визначає порядок підготовки, оцінювання та відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися коштом державного фонду регіонального розвитку, та порядок використання таких коштів (включно з умовами спрямування на таку мету частини коштів місцевих бюджетів) (п. 4 статті 24-1 Бюджетного кодексу України) [9];

– визначає порядок проведення конкурсів із залучення приватних інвесторів для здійснення державно-приватного партнерства (п. 18 ч. 2 статті 5 Закону України «Про управління об'єктами державної власності») [13];

– є стороною спеціального інвестиційного договору (держава Україна в особі КМУ) (п. 1 статті 11 Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні») [14].

Кабінету Міністрів України підпорядковується значно ширший перелік відомств.

Мінекономіки згідно з п. 1 Положення про Міністерство економіки України (далі – Положення), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 459 «Питання Міністерства економіки» [15], є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну інвестиційну політику в реальному секторі економіки. У контексті державної інвестиційної політики основними завданнями Мінекономіки є забезпечення її формування та реалізація, зокрема з управління державними інвестиціями (п. 3 Положення).

Мінекономіки відповідно до покладених на нього завдань на підставі п. 4 Положення:

1) в частині інвестиційної діяльності:

– розробляє проєкти нормативно-правових актів у сфері інвестиційної діяльності, зокрема з управління державними інвестиційними проєктами;

– проводить моніторинг та аналіз ефективності використання державної підтримки інвестиційної діяльності;

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

– виконує функції національного контактного пункту з питань сприяння наданню рекомендацій (керівних принципів) для багатонаціональних підприємств у рамках Декларації Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства;

– здійснює аналіз та узагальнення міжнародного досвіду у сфері залучення інвестицій;

– здійснює заходи, зокрема міжнародні, спрямовані на формування позитивного інвестиційного іміджу;

2) в частині інвестиційних проєктів:

– формує перелік державних інвестиційних проєктів, відібраних Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проєктів;

– готує пропозиції щодо розподілу загального обсягу державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проєктів між головними розпорядниками бюджетних коштів за результатами відбору державних інвестиційних проєктів, а також щодо їх перерозподілу за результатами моніторингу стану розроблення (реалізації) державних інвестиційних проєктів;

– встановлює порядок проведення моніторингу стану розроблення та реалізації державних інвестиційних проєктів;

– проводить моніторинг, узагальнення та оприлюднення інформації щодо стану розроблення та реалізації державних інвестиційних проєктів в установленому порядку;

– веде Державний реєстр інвестиційних проєктів;

– готує пропозиції на підставі даних Державного реєстру інвестиційних проєктів щодо обсягів державних інвестицій для врахування їх під час розроблення проєкту Державного бюджету України на відповідний рік;

– забезпечує проведення оцінювання економічної ефективності інвестиційних проєктів, експертизи та відбору інвестиційних проєктів, що потребують державної підтримки;

– здійснює оцінювання інвестиційного проєкту із значними інвестиціями, підготовку висновків про доцільність реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями та укладення спеціального інвестиційного договору або про недоцільність реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями та відмову в укладенні спеціального інвестиційного договору, а також проєкту рішення про укладення спеціального інвестиційного договору;

– опрацьовує проєктні пропозиції щодо ініціювання інвестиційних проєктів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями.

До сфери управління Мінекономіки належить заснована у 2019 р. на державній власності Агенція державно-приватного партнерства, основною функцією якої є здійснення заходів для реалізації в Україні якісних та інвестиційно привабливих проєктів державно-приватного партнерства в різних сферах економіки [16].

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України:

1) бере участь у межах повноважень, передбачених законом:

– у формуванні та реалізації єдиної державної інвестиційно-кредитної політики, а також формуванні в межах компетенції пріоритетів розвитку інноваційно-інвестиційної політики;

– у залученні інвестицій, проведенні аукціонів з відбору інвесторів для забезпечення реалізації проєктів розвитку, будівництва, реконструкції та модернізації, зокрема на концесійних умовах;

2) затверджує:

– річні фінансові та інвестиційні плани, а також інвестиційні плани на середньострокову перспективу (три-п'ять років) державних підприємств і господарських структур, що належать до сфери управління Міністерства, та здійснює контроль за їх виконанням;

– порядок розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення;

3) забезпечує:

– погодження технічних завдань інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися коштом державного фонду регіонального розвитку;

– оцінювання та відбір програм і проєктів регіонального розвитку [17].

Проєктний офіс з розвитку державно-приватного партнерства при Міністерстві інфраструктури було створено для забезпечення швидкого та ефективного розвитку механізму державно-приватного партнерства в Україні. Його основне завдання – запустити механізм державно-приватного партнерства в Україні [18].

Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України бере участь у реалізації державної інвестиційної політики з питань, що належать до його компетенції, а також залучає в установленому порядку додаткові (позабюджетні) джерела та кредитні кошти, зокрема шляхом емісії облігацій, залучення інвестицій, запозичень від міжнародних фінансових організацій, резидентів і нерезидентів України, з метою виконання покладених на нього завдань [19].

Міністерство фінансів України:

– здійснює управління державним боргом та гарантованим державою боргом, зокрема здійснює заходи, спрямовані на підвищення привабливості інвестування в державні цінні папери України, і комплексні заходи з поліпшення кредитного рейтингу України;

– здійснює заходи (включно з фінансовими операціями) щодо забезпечення виконання фінансових та інших зобов'язань держави, що впливають із членства України в міжнародних фінансових організаціях;

– проводить експертизу проєктних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних проєктів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються іноземними державами, іноземними

фінансовими установами та міжнародними фінансовими організаціями, ураховуючи експертний висновок про відповідність інвестиційних проєктів пріоритетам державної політики у відповідній сфері, приймає рішення про доцільність підготовки відповідного проєкту та визначає відповідального за його підготовку і реалізацію;

- готує та надсилає іноземним державам, іноземним фінансовим установам і міжнародним фінансовим організаціям офіційні звернення щодо спільної підготовки інвестиційних проєктів;

- проводить оцінювання фінансового стану потенційних бенефіціарів спільних з міжнародними фінансовими організаціями інвестиційних проєктів;

- організовує інвестиційну діяльність у сферах, віднесених до відання Мінфіну;

- розробляє план діяльності на середньостроковий період (включно із заходами щодо реалізації інвестиційних проєктів) [20].

Фонд державного майна України є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом та згідно із статтею 5 Закону України «Про Фонд державного майна України» бере участь у формуванні інвестиційної політики й сприяє залученню недержавних інвестицій в об'єкти державного сектору економіки, зокрема шляхом реалізації інвестиційних проєктів на засадах спільної чи інвестиційної діяльності [21].

Відповідно до п. 3 і п. 4 Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 р. № 856 [22], до основних завдань Мінцифри належить формування та реалізація державної політики у сфері інвестицій в ІТ-індустрію, зокрема:

- сприяння залученню інвестицій;
- здійснення заходів, зокрема міжнародних, спрямованих на формування позитивного інвестиційного іміджу ІТ-індустрії України;

- опрацювання проєктних пропозицій щодо ініціювання інвестиційних проєктів у сфері ІТ-індустрії України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями;

- підготовка та надсилання іноземним державам, банкам і міжнародним фінансовим організаціям офіційних звернень щодо спільної підготовки інвестиційних проєктів у сфері ІТ-індустрії.

Офіс із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest створено у 2016 р. як консультативно-дорадчий орган при Кабінеті Міністрів України, а у 2018 р. він став повноцінною державною установою, підзвітною прем'єр-міністру. У лютому 2021 р. UkraineInvest визначено урядом України уповноваженою установою для підтримки інвестиційних проєктів, які мають намір отримати державну підтримку. UkraineInvest повинен допомагати інвесторам у процесі подання заявки для отримання державної підтримки та у встановленні комунікації з органами державної влади та місцевого самоврядування [23; 24].

Державне підприємство «Національний фонд інвестицій України» є державним спеціалізованим підприємством, якому передаються в господарське

відання об'єкти, примусово вилучені відповідно до Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів». Зазначене державне підприємство утворено з метою забезпечення реалізації економічних інтересів держави та провадження господарської діяльності з використанням об'єктів, примусово вилучених відповідно до статті 5 Закону України «Про утворення державного підприємства «Національний фонд інвестицій України»» [25]. Підприємство зобов'язане розробляти та подавати на затвердження Кабінету Міністрів України річний фінансовий план, інвестиційні плани, а також інвестиційні плани на середньострокову перспективу [25, ст. ст. 7, 39].

Основним завданням Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проєктів (п. 3 Положення про Міжвідомчу комісію з питань державних інвестиційних проєктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 571 [26]) є відбір державних інвестиційних проєктів, розроблення та реалізація яких здійснюється з використанням державних капітальних вкладень (крім тих, що здійснюються із залученням державою кредитів (позик) від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій, та проєктів, що реалізуються коштом державного фонду регіонального розвитку).

Положенням про Міжвідомчу координаційну комісію з питань регіонального розвитку, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 р. № 714 [27], регламентовано, що вона є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України та відповідно до покладених завдань вивчає питання поєднання інструментів планування і фінансування у сфері регіональної політики, пошуку шляхів залучення фінансових ресурсів та концентрації їх для реалізації пріоритетних інвестиційних проєктів у регіонах.

На регіональному рівні суб'єктами інвестиційної політики є установи, що за ієрархією підпорядковуються державним органам влади. Розглянемо детальніше сферу їхніх повноважень.

У частині інвестиційної політики законодавча влада на регіональному рівні представлена обласними радами, які можуть надавати своїм рішенням інвестиційні гарантії для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання – резидентів України, що належать до комунального сектору економіки, розташовані на відповідній території та здійснюють на цій території реалізацію інвестиційних проєктів, метою яких є розвиток комунальної інфраструктури, відновлення та реконструкція об'єктів спільної власності територіальних громад або державної власності, що перебувають в управлінні обласних рад, обласних державних адміністрацій, або впровадження ресурсозберігальних технологій, а також реалізацію проєктів будівництва, реконструкції, капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення [9].

У частині інвестиційної політики виконавча влада на регіональному рівні представлена обласними

державними адміністраціями, у складі яких є спеціалізовані департаменти з відповідними управліннями та відділами, до компетенції яких належить реалізація інвестиційної політики на регіональному рівні. Наприклад, у складі Вінницької обласної державної адміністрації є Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку [28], одним з основних завдань якого є забезпечення реалізації на території області державної політики у сфері інвестиційної діяльності та державно-приватного партнерства. Серед його завдань також можна навести такі:

- сприяння залученню в економіку області внутрішніх та зовнішніх інвестицій, налагодження контактів з міжнародними фінансовими інституціями та організаціями;

- розроблення та організація заходів, спрямованих на нарощування інвестиційних ресурсів, створення сприятливого інвестиційного клімату;

- супровід і моніторинг реалізації інвестиційних проєктів;

- сприяння укладанню договорів про реалізацію інвестиційних проєктів у межах механізму державно-приватного партнерства, облік таких договорів;

- розробляє на основі пропозицій структурних підрозділів обласної державної адміністрації, районних державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування поточні та перспективні переліки інвестиційних програм та проєктів регіонального розвитку, реалізація яких передбачається здійснюватися коштом державного та місцевих бюджетів;

- організовує в області роботу з підготовки, оцінювання та попереднього відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися коштом державного фонду регіонального розвитку, забезпечує моніторинг реалізації проєктів, які реалізуються за кошти державного фонду регіонального розвитку [28].

У складі Львівської обласної державної адміністрації є відділ інвестиційної політики департаменту економічної політики Львівської облдержадміністрації, команда якого займається залученням інвестицій у Львівську область, супроводом наявних інвестиційних проєктів та юридичним консалтингом у сфері інвестиційної політики [29].

Також у 2022 р. за ініціативи Львівської обласної військової адміністрації, Львівської міської ради та Бізнес-школи УКУ створений Інвест офіс. Його мета – створити клієнтоорієнтований сервіс, який допоможе бізнесу отримати фінансові можливості для розвитку та підсилення. Зокрема, фахівці Інвест офісу пояснюють і надають дорожню карту з отримання фінансування від фінансових програм і грантів для бізнесу, а також володіють інформацією про інвестиційні можливості регіону та шукають найкращі рішення для клієнтів [30].

Зазначений перелік компетенцій характерний для сфери діяльності таких підрозділів у складі обласних державних адміністрацій у частині інвестиційної політики на регіональному рівні.

Важливо зауважити, що з початком російсько-української війни 24.02.2022 р. було видано Указ Президента України «Про утворення військових адміністрацій» на виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку [31]. Згідно з цим Указом утворені військові адміністрації, тобто обласні державні адміністрації, Київська міська державна адміністрація та голови цих адміністрацій набули статусу відповідних військових адміністрацій і начальників цих військових адміністрацій, а на базі наявних районних державних адміністрацій утворили відповідні районні військові адміністрації. Основною метою утворення військових адміністрацій (тимчасових державних органів) є забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом з військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки та порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян [32]. Саме на цих сферах акцентується у статті 4 закону, інвестиційна політика до пріоритетних сфер, не входить, однак її реалізація здійснюється в умовах воєнного стану військовими адміністраціями.

У розрізі територіальних органів центральних органів виконавчої влади можна навести приклад Регіонального відділення Фонду державного майна України, яке, відповідно до покладених на нього завдань і в межах повноважень, делегованих Фондом у сфері приватизації державного майна, також бере участь у формуванні інвестиційної політики [33]. Регіональні відділення є також і в Державному агентстві відновлення та розвитку інфраструктури України та інших центральних органів виконавчої влади.

Важливою є діяльність Агенції регіонального розвитку – неприбуткової установи, що утворюється з метою ефективної реалізації державної регіональної політики в регіоні [34]. Її можуть засновувати Верховна Рада Автономної Республіки Крим та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради та відповідні державні адміністрації, регіональні відділення всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування (у разі членства в такій асоціації усіх територіальних громад відповідної області). Крім того, співзасновниками агенцій регіонального розвитку також можуть бути сільські, селищні, міські, районні ради, регіональні торгово-промислові палати, регіональні асоціації підприємців, регіональні відділення всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи асоціації органів місцевого самоврядування регіону, заклади вищої освіти, наукові установи, профільні громадські об'єднання регіону, статутна діяльність яких спрямована на місцевий чи регіональний розвиток [35].

У регіоні може бути утворена одна агенція. Одним з основних завдань агенції є сприяння залученню інвестицій у розвиток регіону. У межах його виконання агенція:

- сприяє здійсненню заходів із залучення інвестицій для забезпечення розвитку регіону та територіальних громад, супроводу інвестиційних проєктів, оцінювання інвестиційного потенціалу регіонів і громад, підвищення інвестиційної привабливості територій;

- надає консультативно-методичну допомогу й інформаційну підтримку органам місцевого самоврядування з питань застосування механізмів підвищення інвестиційної привабливості територій, залучення інвестицій стандартів роботи з інвесторами, підготовки та реалізації інвестиційних проєктів тощо;

- надає консультативну та інформаційну підтримку суб'єктам господарювання з питань інвестиційної діяльності та проєктного менеджменту, можливості налагодження співпраці з іноземними партнерами;

- співпрацює з установами та організаціями з питань залучення інвестицій, просування експорту, підтримки розвитку підприємництва та запровадження державно-приватного партнерства;

- організовує та проводить тренінги, навчальні та інші заходи для представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з питань залучення інвестицій.

У районах виконавчу владу здійснюють районні адміністрації (на час дії воєнного стану – районні військові адміністрації, а законодавчу владу, відповідно – районні ради [36].

Локальний (місцевий) рівень суб'єктів, що займаються реалізацією інвестиційної політики, представлений органами місцевого самоврядування. Розглянемо їхні повноваження детальніше.

У статті 2 Закону України «Про інвестиційну діяльність» зазначено, що місцеве інвестування здійснюється органами місцевого самоврядування коштом місцевих бюджетів, з позичкових коштів, а також комунальними підприємствами та установами з власних і позичкових коштів [8].

За статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить прийняття рішень про укладення спеціальних інвестиційних договорів відповідно до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями» та вирішення відповідно до законодавства питань про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, зокрема з іноземними інвестиціями. У законі також вказано, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать у галузі бюджету, фінансів і цін повноваження зі сприяння здійсненню інвестиційної діяльності на відповідній території. У галузі зовнішньоекономічної діяльності їхні повноваження передбачають сприяння у створенні на основі законодавства спільних з іноземними партнерами підприємств виробничої і соціальної інфраструктури та інших об'єктів, а також залучення іноземних інвестицій для створення робочих місць.

Відповідно до статті 46 закону сесія ради скликається з метою розгляду питання щодо укладення спеціального інвестиційного договору протягом місяця після отримання від уповноваженого органу проєкту спеціального інвестиційного договору згідно із Законом України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями» [37].

Стаття 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає, що районні, обласні ради делегують відповідним місцевим державним адміністраціям повноваження сприяння інвестиційній діяльності на території району, області [37]. До повноважень місцевих державних адміністрацій у галузі бюджету та фінансів належить здійснення регулювання інвестиційної діяльності (стаття 18), а в галузі міжнародних і зовнішньоекономічних відносин у межах своїх повноважень місцева державна адміністрація вносить у встановленому порядку до відповідних органів пропозиції щодо залучення іноземних інвестицій для розвитку економічного потенціалу відповідної території (п. 8, стаття 26) [36].

У Законі України «Про місцеві державні адміністрації» [36] також зазначено, що місцева державна адміністрація:

- здійснює в установленому порядку регулювання інвестиційної діяльності (стаття 18);

- вносить у встановленому порядку до відповідних органів пропозиції щодо залучення іноземних інвестицій для розвитку економічного потенціалу відповідної території (стаття 26);

- сприяє інвестиційній діяльності на території району, області (стаття 44).

Стаття 11 Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні» визначає, що територіальна громада в особі органу місцевого самоврядування може виступати стороною спеціального інвестиційного договору (якщо державна підтримка надається таким органом для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями) [14].

У статті 16 Закону України «Про інвестиційну діяльність» [8] зазначено, що Верховна Рада Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування у межах своїх повноважень здійснюють регулювання інвестиційної діяльності на своїй території, зокрема шляхом погодження питань про створення виробничих і соціальних об'єктів, використання природних ресурсів суб'єктами інвестиційної діяльності.

У складі органів місцевого самоврядування є спеціалізовані департаменти з відповідними управліннями та відділами, до компетенції яких належить реалізація інвестиційної політики на місцевому (локальному) рівні. Наприклад, структурним підрозділом Департаменту економічного розвитку Львівської міської ради є Управління інвестицій та проєктів, яке функціонує з метою залучення та супроводу українських і іноземних інвесторів, розвитку інвестиційного потенціалу міста

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

та реалізації проєктів за кошти приватних інвесторів та за підтримки міжнародних фінансових організацій, розвиткових організацій та програм. Його повноваження передбачають:

- здійснення всіх необхідних заходів та підготовка проєктів, спрямованих на залучення інвестицій до Львівської міської територіальної громади;

- налагодження ефективної співпраці з міжнародними фінансовими організаціями через підготовку та супровід спільних проєктів;

- підготовку інвестиційних проєктів і проєктів державно-приватного партнерства Львівської міської територіальної громади;

- сприяння та супровід інвестиційних проєктів суб'єктів підприємництва, що мають важливе значення для економічного розвитку Львівської міської територіальної громади;

- промоцію інвестиційних та інших можливостей, спрямованих на формування позитивного інвестиційного клімату та підвищення інвестиційної привабливості Львівської міської територіальної громади [38].

У складі виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є Департамент економіки та інвестицій, основними завданнями якого є:

- забезпечення реалізації державної політики у сфері інвестиційної діяльності та державно-приватного партнерства;

- реалізація на рівні міста єдиної інвестиційної та зовнішньоекономічної політики;

- залучення вітчизняних і іноземних інвестицій та організація роботи з їх використання для фінансування розвитку пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку міста;

- координація роботи структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), підприємств, організацій, установ, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва, районних у місті Києві державних адміністрацій у сферах інвестиційної діяльності [39].

Формулювання повноважень таких департаментів може відрізнятися, однак спільними для них є залучення інвестицій, створення сприятливого інвестиційного клімату, супровід інвестиційних і проєктів державно-приватного партнерства та реалізація державної інвестиційної політики. Як можна побачити, в описаних вище повноваженнях двох департаментів основними сферами їхньої діяльності є саме реалізація державної інвестиційної політики, робота над залученням інвестицій. У складі органів місцевого самоврядування є спеціалізовані департаменти з відповідними управліннями та відділами, до компетенції яких належить реалізація інвестиційної політики на місцевому (локальному) рівні.

Важливо зазначити, що суб'єктом інвестиційної політики є не лише органи влади, які формують та /

чи реалізують таку політику, а й приватні інвестори, які вкладають свої кошти, інвестиційні фонди, бізнес-асоціації, представники громадськості (наприклад, мешканці територіальних громад, у розвиток яких здійснюються державні інвестиції, органи самоорганізації населення, громадські організації, експерти, залучені до розроблення інвестиційних проєктів). Урахування їхніх інтересів також є надзвичайно важливим, оскільки, наприклад, створення сприятливих для приватних інвесторів умов дасть змогу залучити більше коштів для реалізації спільних інвестиційних проєктів, урахування думки та досвіду мешканців територіальної громади допоможе краще розуміти контекст реалізації інвестиційних проєктів і здійснювати їх ефективніше, а врахування досвіду експертів у сфері державного інвестування сприятиме розробленню ефективнішої інвестиційної політики чи вдосконаленню наявної.

Висновки. Описаний у статті спектр суб'єктів державної інвестиційної політики України представлений державними інституціями та підпорядкованими їм установами. Звісно ж, перелік суб'єктів інвестиційної політики не обмежується лише ними, сюди також входять представники приватної та громадської сфер. Суттєво важливою є потреба вибудовувати зв'язки між суб'єктами державної інвестиційної політики у форматі трикутника «держава – бізнес – громадянське суспільство» для налагодження діалогу й зміцнення довіри, оскільки орієнтуватися потрібно передусім на внутрішні інвестиції, які спроможний зробити приватний сектор, а без чесного діалогу, довіри та вирішення наявних проблем переконати бізнес вкладати кошти й нарощувати обсяги інвестицій дуже складно.

В Україні під час війни кошти вдається залучати, проводиться робота над збільшенням обсягу інвестицій. Відновлення інфраструктури, наприклад енергетичної, та ключового обладнання відбувається прямо «в процесі», однак виникає низка питань щодо контролю доцільності витрачання коштів, корупційної складової (що також впливає на репутаційний аспект України як надійного партнера). Варто також урахувати бюрократичний компонент, що результується сповільненням процесу відновлення та зниженням ефективності інвестицій. Зазначені аспекти є критичними, на вирішення та усунення їх має бути спрямована робота державних інституцій як суб'єктів інвестиційної політики.

Водночас важливою є співпраця між гілками влади та окремими відомствами, узгодженість і чітка координація їхніх дій, що може вимагати удосконалення чинного законодавства, розширення повноважень окремих інституцій чи, навпаки, їх скорочення. Ситуація зі скоординованістю дій суттєво впливає на результативність державних інвестицій та сприяє (або шкодить) інвестиційній політиці.

Вагоме значення для відновлення економіки України має також здатність державних інституцій як

суб'єктів інвестиційної політики забезпечити залучення інвестицій в економіку України та привабливі умови для інвесторів, включно із чітким правовим захистом, інвестиційними гарантіями тощо. Звичайно, це завдання значно ускладнюється, оскільки інвестори остерігаються вкладати кошти в країну, яка перебуває у стані війни, аж доки не переконаються в безпечності таких інвестицій.

Список використаних джерел

1. Бліхар М. М. Суб'єкти фінансового права і фінансово-інвестиційних правовідносин. *Порівняльно-аналітичне право*: зб. наук. ст. № 4. 2015. С. 215-219.
2. Квятковська Л. А., Таловер В. А. Структурні елементи формування державної інвестиційної політики. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*: зб. наук. пр. 2016. Вип. 17(1). С. 46-50. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_17/1/13.pdf
3. Нечипорук О. В. Класифікаційні ознаки інструментарію інвестиційної політики держави. *Економіка та суспільство*. № 26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-55>
4. Світлична Ю. О. Суб'єкти формування та реалізації інвестиційної політики в Україні. *Вісник ХНУВС*. 2017. № 2(77). С. 166-174.
5. Штулер І. Ю., Сержанов В. В. Державна політика залучення інвестицій у стратегії розвитку національних економік. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*: зб. наук. пр. 2017. Вип. 16(2). С. 162-166. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_16\(2\)_37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_16(2)_37)
6. Питання Національної інвестиційної ради: Указ Президента України від 29.08.2016 р. № 365/2016. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365/2016#n12>
7. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
9. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
10. Про утворення Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань захисту прав інвесторів: постанова Верховної Ради України від 06.10.2022 р. № 2637-IX. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2637-20#Text>
11. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-VII>
13. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 р. № 185-V. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>
14. Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні: Закон України від 17.12.2020 р. № 1116-IX. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>
15. Питання Міністерства економіки: постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 459. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF#Text>
16. Про нас. *Агенція з питань підтримки державно-приватного партнерства*: сайт. 2023. URL: <http://pppagency.me.gov.ua/uk/about>
17. Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2022 р. № 1400. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1400-2022-%D0%BF#Text>
18. PPP Management office SPILNO. *Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України*: сайт. 2022. URL: <https://mtu.gov.ua/timeline/Spilno.html>
19. Про затвердження Положення про Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України: постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 439. *Законодавство України*: сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2014-%D0%BF?find=1&text=%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82#w1_1
20. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України: постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>
21. Про Фонд державного майна України: Закон України від 09.12.2011 р. № 4107-VI. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4107-17#Text>
22. Питання Міністерства цифрової трансформації: постанова Кабінету Міністрів України від 18.09.2019 р. № 856. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF?find=1&text=%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82#Text>
23. Прес-кіт. *UkraineInvest*: сайт. 2023. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/media-center/press-kit>
24. Наші послуги, команда та результати. *UkraineInvest*: сайт. 2023. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/services-team>
25. Про утворення державного підприємства «Національний фонд інвестицій України»: постанова Кабінету Міністрів України від 31.03.2021 р. № 295. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2021-%D0%BF#n2>

26. Деякі питання управління державними інвестиціями: постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 571. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF#Text>

27. Про утворення Міжвідомчої координаційної комісії з питань регіонального розвитку: постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 р. № 714. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/714-2015-%D0%BF#Text>

28. Про внесення змін до Положення про Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку Вінницької обласної державної адміністрації, затвердженого розпорядженням Голови обласної державної адміністрації від 25 березня 2016 року № 190: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 12.08.2022 р. № 1487. *Департамент міжнародного співробітництва та регіонального розвитку Вінницької обласної військової адміністрації*: сайт. URL: <http://www.dmsr.gov.ua/uploads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%201487.pdf>

29. Департамент економічної політики. *Львівська обласна військова адміністрація*: сайт. 2023. URL: <https://loda.gov.ua/structural-unit/structure-and-contacts/17066?categoryId=9607>

30. Інвест офіс: майбутнє в партнерстві. *Інвест офіс*: сайт. 2023. URL: <https://www.investoffice.lviv.ua/about-us>

31. Про утворення військових адміністрацій: Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 68/2022. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text>

32. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

33. Про затвердження Положення про регіональне відділення Фонду державного майна України та Положення про представництво Фонду державного майна України в районі, місті: наказ Фонду державного майна України від 15.05.2012 р. № 678. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0935-12#Text>

34. Деякі питання діяльності агенцій регіонального розвитку: постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2022 р. № 1203. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2022-%D0%BF#Text>

35. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 р. № 156-VIII. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>

36. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. *Законодавство України*: сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

37. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. *Законодавство України*: сайт.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

38. Управління інвестицій та проектів. *Львівська міська рада*: сайт. 2023. URL: <https://city-adm.lviv.ua/lmr/office/upravlinnia-investytsii-ta-proektiv>

39. Про затвердження Положення про Департамент економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації): рішення II сесії IX скликання від 02.03.2023 р. № 6025/6066. *Департамент економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)*: сайт. URL: https://dei.kyivcity.gov.ua/files/2023/3/16/Polozhennya_DEI.pdf

References

1. Blikhar, M. M. (2015). Sub'yekty finansovoho prava i finansovo-investytsiynikh pravovidnosyn [Subjects of financial law and financial and investment legal relations]. In *Porivnyal'no-analitychne pravo [Comparative and analytical law]*: Vol. 4 (pp. 215-219). [in Ukrainian].

2. Kyvatkovska, L. A., & Talover, V. A. (2016). Strukturni elementy formuvannya derzhavnoyi investytsiynoyi polityky [Structural elements of state investment policy]. In *Naukovyy visnyk Khersons'koho derzhavnogo universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky [Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Economic sciences]*: Vol. 17(1) (pp. 46-50). Retrieved from http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_17/1/13.pdf [in Ukrainian].

3. Nechyporuk, O. V. (2021). Klyasifikatsiyni oznaky instrumentariyu investytsiynoyi polityky derzhavy [Classification characteristics of state investment policy tools]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*, 26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-55> [in Ukrainian].

4. Svitlychna, Yu. O. (2017). Sub'yekty formuvannya ta realizatsiyi investytsiynoyi polityky v Ukraini [Subjects of formation and implementation of investment policy in Ukraine]. *Visnyk KhNUVS – Bulletin of Kharkiv National University of Internal Affairs*, 2(77), 166-174. [in Ukrainian].

5. Shtuler, I. Yu., & Serzhanov, V. V. (2017). Derzhavna polityka zaluchennya investytsiy u stratehiyi rozvytku natsional'nykh ekonomik [State policy of attraction of investments in the strategy of development of national economies]. In *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo [Scientific Bulletin of the Uzhgorod National University. Series: International Economic Relations and World Economy]*: Vol. 16(2). (pp. 162-166). URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_16\(2\)_37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_16(2)_37) [in Ukrainian].

6. Pytannya Natsional'noyi investytsiynoyi rady [Issue of the National Investment Council] (2016). Decree of the President of Ukraine, adopted on 2016, Aug 29, 365/2016. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365/2016#n12> [in Ukrainian].

7. Pro derzhavne rehulyuvannya rynkiv kapitalu ta orhanizovanykh tovarnykh rynkiv [On state regulation of capital markets and organized commodity markets] (2021). Law of Ukraine, adopted on 2021, Nov 25, 448/96-VR. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

8. Pro investytsiynu diyal'nist' [On investment activity] (1991). Law of Ukraine, adopted on 1991, Sep 18, 1560-XII. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> [in Ukrainian].

9. Byudzhetnyy kodeks Ukrayiny [Budget Code of Ukraine] (2010). Law of Ukraine, adopted on 2010, Jul 08, 2456-V. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> [in Ukrainian].

10. Pro utvorenniya Tymchasovoyi spetsial'noyi komisiyi Verkhovnoyi Rady Ukrayiny z pytan' zakhystu prav investoriv [On the formation of the Temporary Special Commission of the Verkhovna Rada of Ukraine on the protection of investors' rights]. (2022). Resolution of the Supreme Council of Ukraine, adopted on 2022, Oct 06, 2637-IX. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2637-20#Text> [in Ukrainian].

11. Konstytutsiya Ukrayiny [Constitution of Ukraine] (1996). Law of Ukraine, adopted on 1996, Jun 28, 254k/96-VR. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

12. Pro Kabinet Ministriv Ukrayiny [About the Cabinet of Ministers of Ukraine] (2014). Law of Ukraine, adopted on 2014, Feb 27, 794-VII. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text> [in Ukrainian].

13. Pro upravlinnya ob'yektamy derzhavnoyi vlasnosti [On the management of state-owned objects] (2006). Law of Ukraine, adopted on 2006, Sep 21, 185-V. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text> [in Ukrainian].

14. Pro derzhavnu pidtrymku investytsiynykh proektiv iz znachnymy investytsiyamy v Ukrayini [On state support of investment projects with significant investments in Ukraine] (2020). Law of Ukraine, adopted on 2020, Dec 17, 1116-IX. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text> [in Ukrainian].

15. Pytannya Ministerstva ekonomiky [Issues of the Ministry of Economy] (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2014, Aug 20, 459. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

16. Pro nas [About us] (2023). *PPP Agency*: Website. Retrieved from <http://pppagency.me.gov.ua/uk/about> [in Ukrainian].

17. Deyaki pytannya diyal'nosti tsentral'nykh orhaniv vykonavchoyi vlady [Some issues of the activities

of central executive bodies] (2022). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2022, Dec 12, 1400. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1400-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

18. PPP Management office SPILNO (2022). *Ministry of Development of Communities, Territories and Infrastructure of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://mtu.gov.ua/timeline/Spilno.html> [in Ukrainian].

19. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Derzhavne ahenstvo vidnovlennya ta rozvytku infrastruktury Ukrayiny [On the approval of the Regulation on the State Agency for Reconstruction and Development of the Infrastructure of Ukraine] (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2014, Sep 10, 439. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2014-%D0%BF?find=1&text=%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82#w1_1 [in Ukrainian].

20. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Ministerstvo finansiv Ukrayiny [On the approval of the Regulation on the Ministry of Finance of Ukraine]. (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2014, Aug 20, 375. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

21. Pro Fond derzhavnoho mayna Ukrayiny [About the State Property Fund of Ukraine] (2011). Law of Ukraine, adopted on 2011, Dec 09, 4107-VI. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4107-17#Text> [in Ukrainian].

22. Pytannya Ministerstva tsyfrovoyi transformatsiyi [Issues of the Ministry of Digital Transformation] (2019). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2019, Sep 18, 856. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF?find=1&text=%D1%96%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82#Text> [in Ukrainian].

23. Pres kit [Press Kit] (2023). *UkraineInvest*: Website. Retrieved from <https://ukraineinvest.gov.ua/media-center/press-kit> [in Ukrainian].

24. Nashi posluhy, komanda ta rezul'taty [Services, Team & Results] (2023). *UkraineInvest*: Website. Retrieved from <https://ukraineinvest.gov.ua/services-team> [in Ukrainian].

25. Pro utvorennya derzhavnoho pidpriumstva «Natsional'nyy fond investytsiy Ukrayiny» [On the formation of the state enterprise «National Investment Fund of Ukraine»]. (2021). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2021, Mar 31, 295. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2021-%D0%BF#n2> [in Ukrainian].

26. Deyaki pytannya upravlinnya derzhavnymy investytsiyamy [Some issues of state investment management] (2015). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2015, Jul 22, 571. *Legislation of Ukraine*: Website. Retrieved from

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/571-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

27. Pro utvorennia Mizhvidomchoyi koordynatsiynoi komisiyi z pytan' rehional'noho rozvytku [On the establishment of the Interdepartmental Coordination Commission for Regional Development] (2015). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2015, Sep 16, 714. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/714-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

28. Pro vnesennia zmin do Polozhennia pro Departament mizhnarodnoho spivrobitnytstva ta rehional'noho rozvytku Vinnyts'koyi oblasnoyi derzhavnoyi administratsiyi, zatverdzhenoho rozporyadzhenniam Holovy oblasnoyi derzhavnoyi administratsiyi vid 25 bereznya 2016 roku №190 [On amendments to the Regulations on the Department of International Cooperation and Regional Development of the Vinnytsia Regional State Administration, approved by the order of the Head of the Regional State Administration dated March 25, 2016 No. 190] (2022). Order of the Vinnytsia Regional Military Administration, adopted on 2022, Aug 12, 1487. *Department of International Cooperation and Regional Economic Development of Vinnytsia Regional State Administration: Website*. Retrieved from <http://www.dmsrr.gov.ua/uploads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%201487.pdf> [in Ukrainian].

29. Departament ekonomichnoyi polityky [Department of Economic Policy] (2023). *Lviv Regional Military Administration: Website*. Retrieved from <https://loda.gov.ua/structural-unit/structure-and-contacts/17066?categoryId=9607> [in Ukrainian].

30. Invest ofis: maybutnye v partnerstvi [Invest office: the future in partnership] (2023). *Invest office: Website*. Retrieved from <https://www.investoffice.lviv.ua/about-us> [in Ukrainian].

31. Pro utvorennia viys'kovykh administratsiy [On the formation of military administrations] (2022). Decree of the President of Ukraine, adopted on 2022, Feb 24, 68/2022. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2022#Text> [in Ukrainian].

32. Pro pravovyy rezhym voyennoho stanu [On the legal regime of martial law] (2015). Law of Ukraine, adopted on 2015, May 12, 389-VIII. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> [in Ukrainian].

33. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro rehional'ne viddilennia Fondu derzhavnoho mayna Ukrainy ta Polozhennia pro predstavnytstvo Fondu derzhavnoho mayna Ukrainy v rayoni, misti [On the approval of the Regulation on the regional branch of the

State Property Fund of Ukraine and the Regulation on the representation of the State Property Fund of Ukraine in the district, city] (2012). Order of the State Property Fund of Ukraine, adopted on 2012, May 15, 678. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0935-12#Text> [in Ukrainian].

34. Deyaki pytannya diyal'nosti ahentsiy rehional'noho rozvytku [Some issues of the activities of regional development agencies] (2022). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, adopted on 2022, Oct 21, 1203. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2022-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

35. Pro zasady derzhavnoyi rehional'noyi polityky [On the Basics of State Regional Policy] (2015). Law of Ukraine, adopted on 2015, Feb 05, 156-VIII. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> [in Ukrainian].

36. Pro mistsevi derzhavni administratsiyi [On local state administrations] (1999). Law of Ukraine, adopted on 1999, Apr 09, 586-XIV. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> [in Ukrainian].

37. Pro mistseve samovryaduvannya v Ukraini [On local self-government in Ukraine] (1997). Law of Ukraine, adopted on 1997, May 21, 280/97-VR. *Legislation of Ukraine: Website*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

38. Upravlinnya investytsiy ta proektiv [Office for investments and projects] (2023). *Lviv city council: Website*. Retrieved from <https://cityadm.lviv.ua/lmr/office/upravlinnia-investytsii-ta-proektiv> [in Ukrainian].

39. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Departament ekonomiky ta investytsiy vykonavchoho orhanu Kyyvys'koyi mis'koyi rady (Kyyvys'koyi mis'koyi derzhavnoyi administratsiyi) [On the approval of the Regulation on the Department of Economy and Investments of the executive body of the Kyiv City Council (Kyiv City State Administration)] (2023). Decision of the II session of the IX convocation, adopted on 2023, Mar 2, 6025/6066. *Department of Economy and Investments of the Executive Body of Kyiv City Council (Kyiv City State Administration): Website*. Retrieved from https://dei.kyivcity.gov.ua/files/2023/3/16/Polozhennia_DEI.pdf [in Ukrainian].

Статтю підготовлено в межах виконання відомчої науково-дослідної теми «Фінансова політика забезпечення економічного зростання територіальних громад в умовах нестабільності» (ДР № 0122U200317).

Надійшло 15.11.2023 р.